

ARNHEMSE SCOURANT.

ZATURDAG 31 JULI.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal weeks, wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is 75 in de drie maanden.

De prijs der Advertentien is een lot vijf regels, f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen voor elke plaatsing.

Publicatie.

DE RAAD DER STAD ARNHEM.

In aanmerking nemende, dat in den laatsten avond van de laatste maand van het verleden oorschietende staaten van deze stad, talrijke zamenscholingen hebben plaats gehad, om welke te doen uiteengaan, na vruchteloze aanmaning van wege de wet het openbaar gezag bekleede personen, de hulp der krijgsmagt is moeten worden ingeroepen;

Overwegende, dat dergelijke vereenigingen, bij voortgang, gevaarlijk voor de rust en de veiligheid der goede ingezetenen zouden kunnen worden en dat het daarom van belang is, onverwijld gepaste voorzieningen daartegen te nemen;

Gezien de wet van den 6den maart 1818, *Stadsblad*, no. 12:

Heeft besloten, de navolgende bepalingen vast te stellen:

Art. 1.

Alle zamenscholingen worden ten ernstigste verboden en zullen, na vruchteloze aanmaning, om uiteen te gaan, door de openbare magt, des noodt met geweld, worden uiteingedreven.

Art. 2.

Elk een ieder wordt verboden, om zich tusschen 9 ure des avonds en 4 ure des morgens in vereeniging met meer dan vijf personen op straat te vertoonen.

Art. 3.

Alle tapperijen en andere openhuizen zullen van des avonds 10 tot des morgens 5 ure moeten gesloten zijn.

Art. 4.

Elk een ieder, die tegen de voorsz. bepalingen handelt, zal met eene boete van f 10 tot f 50 en eene gevangenis van drie dagen, te samen of afzonderlijk, worden gestraft; en zijke, onverminderd de straffen, bij het strafwetboek bedreigd en onverschuldigd de dadelijke inhechtenis-neming der rust-verstoorders, zoo daartoe termen zijn.

Deze voorsz. bepaling zal van den oogenblik van hare afkondiging af van kracht zijn en in werking blijven, totdat zij zal worden ingetrokken.

Een afschrift daarvan zal, overeenkomstig met de bepaling van artikel 70 van het reglement voor het bestuur der steden, aan de staten van deze provincie worden gezonden.

Gedaan ten raadhuis der stad Arnhem, den 29sten Julij 1847.

De burgemeester
L. J. BÖRRLINGH.

Ter ordonnantie van
VAN HASSELT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD ARNHEM.

Brengen het bovenstaande raadsbesluit, hetgeen zal worden gedrukt en aangeplakt, ter kennis van de ingezetenen.

Exemplaren daarvan zullen onverwijld aan den heer garnisoens-kommandant en aan den stedelyken commissaris van politie worden gezonden, met verzoek aan den eerstgenoemde, om, ter handhaving van de daarin vervatte bepalingen, den sterken arm te verleenen en met uitnodiging aan den laatste, om tot de uitvoering daarvan met alle kracht werkzaam te zijn; zullende insgelijks een exemplaar aan den heer officier bij de regtbank van het arrondissement worden gezonden.

Arnhem, den 29sten Julij 1847.

Burgemeester en wethouders voornoemd,
L. J. BÖRRLINGH.

Ter ordonnantie van deselve,
VAN HASSELT.

Het voorstel van den heer HOFFMAN en de heer SCHOONEVELD.

De heer HOFFMAN heeft aan de Tweede Kamer een voorstel gedaan tot het inleveren van een adres aan den koning, houdende klacht over de ministers, die het traktaat met België niet aan de goedkeuring der Kamers hebben onderworpen. Hij en eenige leden met hem houden dit verzuim voor eene overtreding van artikel 195 der grondwet, waarbij verboden wordt, belastingen ten behoeve van 's lands kas anders dan uit kracht eener wet te heffen. Onderwerpt men het Belgische en dergelijke handels-traktaten niet aan het oordeel der vertegenwoordiging, zoo worden er belastingen ten behoeve van 's lands kas geheven, niet uit kracht eener wet, maar van een traktaat.

Wij kunnen ons zeer goed die meening begrijpen. Het spreekt van zelf, dat een regel, door koning en Staten-Generaal gezamenlijk gesteld, niet door hem alleen moet kunnen worden afgeschaft. Dit zou, inderdaad, eene ongerijmdheid en meer dan dat zijn; want het zou menigmaal een middel kunnen wezen, om eene wet, welke aan het ministerie minder beviel, krachteloos te doen worden. Ware artikel 195 dus alleen in de grondwet, — geen twijfel, of, hetgeen het gezond verstand leert, zou ook krachtens de grondwet gelden. Ongelukkig, echter, is er een artikel in de grondwet, hetwelk tot eene andere gevolgtrekking leidt: artikel 57, waarbij aan den koning het sluiten van traktaten geheel opgedragen en slechts éene uitzondering gemaakt wordt, namelijk, in geval de verbonden of verdragen, in tijd van vrede gesloten, eenigen afstand of eenige ruiling van een gedeelte van het grondgebied des rijks of zijner bezittingen in andere wereldeelen mogt inhouden; wanneer de goedkeuring der Staten-Generaal noodig is (1). Hoe meer wij over dit artikel nadachten, hoe meer wij overtuigd werden, dat het de tusschenkomst der Kamer in alle andere, buiten dit éene geval, uitsluit. Wij zeggen den heer THORBECKE (2) na: »het onjuiste opstel van artikel 57 stoort eene zekerheid, die boven bedenking moest

»zijn.» En waarlijk, zoo iets boven bedenking moest wezen, behoorde dit het te zijn. Wij zien daarom in het niet vragen van de goedkeuring geene overtreding der grondwet; maar wij zien in het ongerijmdte regt, om wetten door tractaten, zonder tusschenkomst der vertegenwoordiging, te veranderen, eene nieuwe reden, welke ook den blindste van de noodzakelijkheid eener herziening overtuigen moet. Wettelijke bepalingen moeten alleen door dezelfde wetgevende magt, welke ze stelde, opgeheven kunnen worden.

Wanneer men, intusschen, van eene andere meening is, wanneer men reeds nu in de grondwet oordeelt te vinden, wat wij alleen van eene herziening verwachten; wanneer men dus overtuigd moet wezen, dat ministers, welke de goedkeuring der Staten-Generaal niet gevraagd hebben, de grondwet niet hebben nagaleefd, — is het onbegrijpelijk, hoe men heeft kunnen spreken als de heer SCHOONEVELD gedaan heeft.

Die heer hield, voor zijn middagmaal, eene redevoering ten betooge, dat het verzuim der ministers eene stellige, eene duidelijke overtreding der grondwet was; maar dat hij eene klacht tegen hen ongepast oordeelde, dus tegen het adres aan den koning was, omdat men al ruim dertig jaren lang gewoon was, op die wijs de grondwet te schenden. Gelijk bekend is, had de heer SCHOONEVELD altijd eene grooten voorraad mantels van liefde gereed, bij het ontdekken van ministeriële dwalingen, zoo als het wordt luidt, door den heer BRUGGERS uitgevonden, om ministeriële misdrijven aan te duiden. Niemand heeft in de Kamer zoo ruimschoots helts van indemniteit aan slechte ministers uitgedeeld als hij. Bij zulke gelegenheden ontdekt men, wat de vlagen van liberaliteit beteekenen, welke somtijds den heer SCHOONEVELD aanwaaijen. Hij wil het bij niemand verbruiden: bij de ministers niet, want zijn lidmaatschap en hetgeen daaraan verbonden is, is hem in 'tgeheel niet onverschillig; en bij de liberalen ook niet, dewijl hij gaarne ministeriële gunst met volksgunst zou vereenigen. Daarom is hij vooral de man van halve maatregelen: maar, dat niemand twee heeren dienen kan, is, schijnt het, hem nog nimmer te binnen gevallen.

(1) Men zie de Aanteekening van den hoogleraar THORBECKE, D. I. p. 123, sq.
(2) D. II. p. 234.

De heer SCHOONEVELD is nog zoo wat een regtsgeleerde: overtreding der grondwet zal hij dus wel weten, dat ongeoorloofd is, al mag zulk eene, als die, aan welke hij de ministers schuldig erkent, niet strafbaar was, ten gevolge van de elendige wijs, op welke onze grondwet in 1840 het punt der ministeriële verantwoordelijkheid geregeld heeft en tot welke slechte regeling de heer SCHOONEVELD toen ter tijde door eene aanprijzende redevoering het zijne gedaan heeft. Houdt echter eene daad op, ongeoorloofd te wezen, dewijl zij langen tijd ongestoord heeft plaats gehad? Sedert wanneer is het lang en dikwijls plegen eener ongeoorloofde handeling, een vrijbrief, om in het vervolg even ongeoorloofd te blijven handelen? De ministers zweeren getrouwheid aan de grondwet; wat deze wil en beveelt, behooren zij niet uit de handelingen van anderen, maar uit hun eigen oordeel af te leiden; en wel verre, dat het lang en dikwijls plegen eener ongeoorloofde handeling eene verschoonende omstandigheid wezen zou, is het eene verzwarende. De redenering van den heer SCHOONEVELD mag eene logica zijn van linkende liberalen, — zij strekt zeer krachtig, om het verkeerde in stand te houden.

Na zijn middagmaal, was de heer SCHOONEVELD van eene andere meening, en toen heeft hij tegen zijnen eigene redevoering van des morgens gesproken; toen vond hij de ministers wel schuldig, toen was eene dertigjarige overtreding bij hem geene verschoonende omstandigheid meer, en dat alleen, omdat — omdat — ja, dat mag de heer SCHOONEVELD zelf uitleggen en met zijne ochtendredenen in overeenstemming brengen. Hij heeft getoond, even handig te wezen als de oude sofist en op éenen dag voor en tegen dezelfde zaak te kunnen spreken. Doch wij hebben al lang genoeg sophisten van zijn slag in de Kamer gehad: wij wenschten nu eens verstandige en cordate volksvertegenwoordigers te krijgen.

De nitslag van het voorstel van den heer HOFFMAN was te voorzien. In onze oogen kon het geen ander einde hebben; maar toch kan het voor de goede zaak nut hebben gehad; want het heeft mischien gestrekt, om de oogen van dezen of genen voor een nieuw gebrek in de grondwet te openen, te doen begrijpen, dat, zonder herziening, noch orde, noch zekerheid in de regering des lands mogelijk is.

Buitenlandsche berigten.

PRUISSEN.

Berlijn, 26 juli. In het terugkeeren van prins Frederik der Nederlanden uit Rusland wil men hier de bevestiging zien van het gerucht, volgens hetwelk deze prins door zijn broeder tot het regentschap zou geroepen worden. (Kölnische Ztg.)

ENGELAND.

Londen, 26 juli. Alles maakt zich gereed voor de verkiezingen; die van de city is op woensdag bepaald, in welk district de worsteling zeer hevig schijnt te zullen zijn. De verkiezing van den heer Rothschild vooral zal hevig bestreden worden.

— De lykkest, bevattende het stoffelijk overblijfsel van den heer O'Connell, is gisteren avond alhier langs den zuid-westelijken spoorweg aangekomen. Twee der zonen van den doorluchtigen Ierschen redenaar en Dr. Miley, die hem tot in de laatste oogenblikken zijns levens den troost der godsdienst verstrekte, vergezelden deze kostbare overblijfselen, welke heden morgen naar Liverpool zijn vertrokken, van waar zij naar Dublin vervoerd zullen worden.

— Te Southampton is eene lading ossen uit Spanje aangekomen, terwijl gedurende deze week 2200 runderen, kalveren en schapen uit Holland en Duitschland te Londen zijn aangevoerd.

— De Times heeft berigten uit Lissabon, welke tot den 19den juli loopen. De rust des lands was meer schijnbaar dan wezenlijk en alles doet vreezen, dat de haat tusschen de staatkundige partijen al de vruchten van de tusschenkomst der mogendheden zal doen schipbreuk lijden. De Junta van Faro heeft zich aan de koningin onderworpen. Finhaas bezet de stad met zijne troepen. Het Spaansche leger zou eerlang het geheele Portugesche grondgebied ontruimen, met uitzondering van twee brigaden, welke gedurende de twee bij het protocol bepaalde maanden te Oporto zullen blijven. Eene expeditie van Engelsche of Fransche stoombooten was naar Madera en de Asorische eilanden afgezonden, om de onderwerping deser eilanden te bewerkstelligen en de stoomboot Terrible, van de koninklijk-Engelsche marine, was naar Angola vertrokken, om de gevangenen van daar terug te halen. De maarschalk Saldanha was te Braga bezig met het herstellen van de orde in de noordelijke provinciën. Het gouvernement der koningin heeft bevel gegeven, om de forten en batterijen van Oporto te sloopen, zullende de artillerie en amunitie naar Lissabon vervoerd worden. De generaal Concha was uit Lissabon te Oporto teruggekomen.

FRANKRIJK.

Paris, 27 juli. De Spaansche aangelegenheden baren eene groote ongerustheid aan den heer Guizot; het Fransche gouvernement vrees ernstiglijk, dat het ongehoorde gedrag der koningin Isabella tegenover den gemaal, die haar door de Teüleriën gegeven is, ernstige botsingen te wege zal brengen. Reeds heeft lord Palmerston herhaald maalen zijne bedoeling te kennen gegeven, om zijne tusschenkomst bij de twee echtelingen aan te bieden, en einde eene scheiding in der minne te bewerken. De koning-gemaal van Spanje moet zelf geneigd zijn tot eene echtscheiding, om dan in Italië of Frankrijk te gaan wonen met een pensioen, dat hem door Spanje verstrekt moet worden. De koningin Isabella zou als dan aan een nieuw huwelijk kunnen denken, dat plaats zoude hebben onder den invloed van Engeland en de hoop zoude geven op een onmiddelijk erfgenaam van den Spaanschen troon. Het Fransche kabinet zoude volgaarne tot eene scheiding toestemmen, ware het slechts zeker, dat er niet in Rome eerlang eene verandering plaats hebbe, welke die echtscheiding onmogelijk maakte. Maar in dezen twijfel tracht tracht het nog altijd de beide echtelingen tot elkander te brengen en eene nieuwe poging daartoe is nog voor eenige dagen gedaan geworden.

— De Etna schijnt, sedert eenigen tijd, uit de rust te ontwaken, waartu die berg sinds eenige jaren verkeert. Eene zekere trillende beweging wordt op den top van den krater waargenomen en sedert een maand heeft de aanhouding van dit verschijnsel het Napolitaansche gouvernement aangespoord, om eene commissie te benoemen van drie leden uit de koninklijke akademie van wetenschappen, om den tegenwoordigen staat van den krater te onderzoeken en daarvan een rapport in te zenden. Deze commissie is op het einde van juni naar Sicilië vertrokken.

— De Gaceta van heden bevat het volgende: Wij zijn gemagtigd, de berigten terzigt te wijzen, welke men te Londen verspreidt, ten aanzien van een ontwerp van regeling der schuld, dat men onderstelt door den Spaanschen minister van financiën aangenomen te zijn. De vertegenwoordiger der Engelsche fondsenhouders heeft inderdaad over die schikking met den minister gesproken, maar zonder dat Z. Exc. deselve grondig heeft kunnen onderzoeken, omdat zij zelfs niet bij geschrift was opgesteld, zoodat de minister zich voorbeheld deze zaak bij gelegener tijd te beslissen. De waarheid van hetgeen wij hier mededeelen wordt bevestigd door den volgende brief,

welken de Engelsche commissaris, de heer Henderson, den 20sten dezer, aan den minister van financiën heeft toegezonden: »Mijnheer de minister! Ik heb met leedwezen ontwaard, dat er in de Engelsche dagbladen eene dwaling is ingeslopen, waardoor mijne goede trouw verdacht zoude kunnen worden, en ik haast mij deselve te rectificeren. In de onderscheidene bijeenkomsten, welke Uwe Exc. mij heeft willen toestaan, hebben wij gesproken over een plan, dat geschikt is, om de belangen der buitenlandsche schuldeischers te vereenigen met die van de Spaansche schatkist. Uwe Exc. heeft mij toen uwe beste medewerking toegezegd en verzekerd, dat zoodra zij zich vrij zoude zien van de bezwaren, voortspruitende uit de tegenwoordige geldcrisis, zij zich met die zaak zoude bezig houden. In eenen geest van verzoening en alleen om tijd te winnen, heb ik van die bijeenkomsten mededeeling gedaan aan den president der associatie te Londen, met uitsluiting tevens van het plan tot schikking, waarbij ik hem verzocht mij vertrouwelijk zijn gevoelen daarover te doen kennen. Ik voegde er bij, dat ik waarschijnlijk, wanneer hij mij op dit punt gewaagd woord zoude hebben, reeds gemagtigd zoude zijn door u, om het algemeene gevoelen over de voorgestelde schikking te peilen. Op deze geheel vertrouwelijke mededeeling heeft men voorbariglijk eene vergadering van aandeelhouders bijeengeroepen, en ten einde dus Uwe Exc. in deze zaak geene verkeerde uitlegging geve aan mijn gedrag, heb ik gemeend, haar de bovenstaande verklaringen te moeten toezenden, met magtiging tevens, om daardoor het gebruik te maken, dat Uwe Exc. noodig zal oordeelen.

— De heer Cubières gaat geensins naar Amerika, waar hij geene bloedverwanten heeft; hij heeft zich eentvuldig, in afwachting van betere tijden, te voet, met een valies onder den arm, naar zijn buiten, nabij Pecamp, begeven, om daar in rust te leven. Men moet wel bekennen, dat zijne gelaatstrekken verdriet aanduiden, doch het is verdriet van iemand, die verwonnen, niet die onteerd is.

— De laatste ontwerpen van wet over de spoorwegen, welke de Kamer der Afgevaardigden aangenomen heeft, zijn zoo gebrekkig, — de ministers zelven bekennen het, — dat een groot getal pairs zich voornemt, deselve te verworpen, zoodat de kwestie in de volgende zitting zal moeten beslist worden.

Overigens zijn de, aan de maatschappijen van Parijs op Lyon en van Lyon op Avignon, toegestaan voorwaarden zoo bezwarend, dat er sprake is van de definitieve ontbinding deser beide maatschappijen, welke onvermijdelijk meer dan één ergerlijk proces in het leven zal roepen.

BELGIE.

Brussel, 28 juli. De geruchten, nepens de ministeriële samenstellingen, verdringen elkander onophoudelijk.

De Politicus zegt: dat er zaterdag II. eene bijeenkomst heeft plaats gehad bij den heer Rogier, dat, onder anderen, de heeren de Haussy, Delfosse, & Elhoughe, Manlius daar tegenwoordig waren, dat er niets heeft kunnen beslist worden en dat de heer de Haussy de dringende aansoeken, die hem tot het ministerie van justitie roepen, weerstaat;

Dat de heer de Brouckère aarzelt, om eene portefeuille aan te nemen. De slechte staat zijner gezondheid is het voortwendsel, doch vrees van niet herkomen te worden de oorzaak daarvan;

Dat de heer Delfosse volstrekt elk aanbod weigert;

Dat de heer Le Clercq iusgelijks ieder voorstel, om deel uit te maken van het nieuwe kabinet, heeft van de hand gewezen, en dat er aanstaanden donderdag op nieuw eene bijeenkomst zal plaats hebben.

— Volgens het Journal de Liège, is men algemeen van gevoelen, dat er voor vier van de zes portefeuilles reeds titularissen zijn, te weten: de heer Rogier, voor binnenlandsche zaken, de heer d'Hofschmidt voor publieke werken, de heer Chazal voor oorlog en de heer Veijdt voor financiën.

Binnenlandsche berigten.

Zwolle, 27 juli. Heden morgen is de van kindermoord beschuldigde Judith Cracau van alle rechtsvervolgving ontslagen, als zijnde hare schuld niet bewezen en zij alzoo terstond op vrije voeten gesteld.

Maastricht, 27 juli. Het provinciaal gerechtshof heeft heden veroordeeld tot de straffe des doods, vijf te oeffenen door middel van de guillotine, bin-

men deze stad, de persone van *Annu Helena Hermans*, oud 34 jaren, naaister, gewoonde hebben de te Grubbeuvorst, schuldig verklaard van haar pas geboren kind te hebben om het leven gebragt. De beschuldigde had hare schuld met al de omstandigheden van de misdaad van den begiune af volkomen beleden, en voor het hof hare bekentenis herhaald. Toen echter de pleidooijen reeds afgelopen waren en de dag voor de uitspraak van het arrest bepaald was, heeft zij aan den procureur-generaal en aan haren verdediger, *mr. Jessé*, die zich met den meesten ijver en kunde van zijne moeilijke taak had gekwet, in de gevangenis te kennen gegeven, dat niet zij, maar hare moeder het kind soude hebben omgebragt en begraven, en, heden deswege door het hof geïnterpelleerd, heeft zij, wel is waar, alle schuld van zich zelve trachten af te wenden, doch voorgegeven, dat zij niet wist, hoe haar kind was omgekomen.

Arnhem, 29 juli. Wij hebben deser dagen van den heer *J. J. F. Noordziek*, onder-bibliothecaris der koninklijke bibliotheek te 's Gravenhage, eene brochure ontvangen, met het opschrift: *Oproeping aan Nederland, om de eer des vaderlands te handhaven.* Het doel is, om de oprigting van een metalen beeld voor *Laurens Coster*, uit door de natie bijeengebragte gelden bekostigd, aan te prijzen en te bevorderen. Het zou, door Nederlandsche kunstenaars ontworpen, bewerkt en gegoten, en aan de stad Haarlem vereerd worden. Eene commissie, door een zeker getal van de eersten der hoogste in-schrijvers te benoemen, zou, onder den naam van *Coster's-commissie*, zich met de plannen van uitvoering, en met de administratie der bijeen te brengen gelden belasten, en deswege openlijk verslag doen. Tot het doen der eerste voorstellen, het verrigten der eerste werkzaamheden en het ontvangen van de eerst inkomende gelden, zouden de heeren *de Fries*, *Schinkel* en *Noordziek* worden uitgenoodigd. De tijd van oprigting zou zijn bij gelegenheid van het eerste vijf en twintigjarig tijdperk van het vijfde eeuwgetijde der uitvinding, op 10 en 11 juli 1848, of op soodanig tijdstip, als later blijken zal met de omstandigheden en werkzaamheden het best overeen te komen.

Verder blijkt, onder anderen, dat de heer *Noordziek* het bestuur van Haarlem heeft voorgesteld, de aandacht van het Nederlandsche volk op het bedoelde vijf en twintigjarig tijdperk te vestigen, en het tot de oprigting van een standbeeld voor *Coster* aan te sporen; dat dit denkbeeld bij genoemd bestuur bijval heeft gevonden, en dat het verklaard heeft, bij eene gelukkige uitkomst, een aan *Coster* gewijd gedenktoeken met welgevallen binnen Haarlems walleu te zullen ontvangen.

Arnhem, 30 juli. Men verneemt, dat de buitengewone collecte, door diakenen der Nederduitsch-hervormde gemeente alhier, deser dagen, bij hunne geloofsgenooten gehouden, nagenoeg $\text{f}1100$ heeft opgebragt; — voorwaar geene geringe som, wanneer men onder de aandacht houdt, wat er in den laatsten winter, onder allerlei benaming, al niet bij een is gebragt, vooral ook voor de algemeene armenkas.

— Een correspondent der *Nieuwe Rotterdamse Courant* spreekt, in n°. 180 van dat blad, het onlangs door ons vermelde feit, dat eene Pruisische opkoopster van aardappelen door de politie hier in „verzekerde bewaring” zou genomen zijn, tegen en geeft de schuld dier „onwaarheid”, gelijk hij het noemt, aan den „courantier” der *Arnhemse Courant*. Dat een berichtgever een nevelachtig en verward denkbeeld hebbe van de juiste beteekenis van woorden en alzoo niet het onderscheid kunne tusschen „courantier” en „redactie”, kan er door, maar dat hij, wanneer eene opkoopster van het marktplein naar het bureau van politie gebragt wordt door een agent van politie, ten einde haar te vrijwaren tegen aanranding van het publiek of gepeupel, ontkent, dat die vrouw in „verzekerde bewaring” zou genomen of gesteld zijn, dit kan er niet door.

Overigens doet het ons, om der waarheid wille, leed, dat de Redactie der *Nieuwe Rotterdamse Courant* zich ten deze (bloem-)kool voor aardappelen heeft laten verkoopen door een Arnhemschen correspondent.

— (Wij nemen uit den *Tijd*, *Noord-Hollandsche Courant*, het volgende over. Dat ons gouvernement in Oostindië geene propaganda voert, keuren wij goed, maar betwijfelen zeer, of het verdedigd kan

worden, de heerschappij der Mahomedanische godsdienst aldaar te erkennen en de uitbreiding van het christendom door overtuiging te beletten en tegen te werken.)

» Aan den brief, ontvangen per laatste overland-mail van een onzer te Batavia gevestigde vrienden, ontleenen wij het volgende:

» Wat het berigt van N. N. aangaat, medegedeeld in uw nummer van 1 december. Ik noemens de door het Nederlandsche gouvernement aangegane verbindtenis: »ten einde de uitbreiding der christelijke godsdienst op Java tegen te werken en te belemmeren,» ach, kon de nauwkeurigheid van dat berigt maar in twijfel getrokken worden! Doch hoe pijnlijk het een' trouwen vaderlander ook valle, te moeten bevestigen, dat het Nederlandsche gouvernement zich uitdrukkelijk vijandig heeft verklaard aan de uitbreiding der christelijke godsdienst, dat het zich althans bereid heeft verklaard, hare uitbreiding, »door al die middelen, waarover het zal kunnen beschikken, op Java tegen te werken en te beletten,» zal ik in gemoede spreken, dan, ja, uw berigt van 1 december is geheel overeenkomstig de waarheid!

» En nu het bewijs! De mededeeling van den dag, den datum en de plaats waar, benevens de opgave der onderhandelende personen, tusschen welke het veelbesproken tractaat gesloten werd, zal weteen bewijs opleveren, krachtig genoeg, om de meest twijfelachtigen te overtuigen. Welnu, gij kunt er staat op maken, tot het leveren van dat bewijs in staat te zullen worden gesteld. N. N. heeft een afschrift van het tractaat onder zijne berusting, en hebt slechts geduld, — bij eene eerste gunstige gelegenheid — het wel, bij eene eerste gunstige gelegenheid zendt hij het u over. Het is nog niet lang geleden, dat hij-zelf het mij ter inzage gaf.

» Bevestigt het dan vrij: Na het verraad, waardoor de generaal *de Kock* zich van den persoon van *Diepo Negro* meester maakte, werd er een tractaat van vrede en vriendschap gesloten tusschen het gouvernement des konings in Neerlandsch Indië en de onderscheidene regerende vorsten van Java; de laatsten waren vertegenwoordigd door de rijksbestuurders en den sultan van Soolo en Djocjocarta. Bij dit tractaat verbond het gouvernement van Z. M. den koning der Nederlanden zich, »de uitbreiding van het christendom op Java tegen te werken en te belemmeren door al die middelen, waarover het zal kunnen beschikken.» Hoe afsgrijpselijk deze bepaling ook zij — gij kunt er staat op maken, dat zij nauwkeurig is afgeschreven uit het afschrift van het tractaat; en dat aan hare uitvoering getrouw de hand is gehouden, blijke u uit hetgeen volgt. En dit, *pour la rareté du fait*, of liever, om u het bewijs te geven mijner volstrekte objectiviteit, en mijner overtuiging, ongetwijfeld ook door u gedeeld, dat de katholieken zich over dat rampzalige tractaat niet alleen beklagen, omdat het in strijd is met de regten van het katholicisme, maar ook, omdat het strijdig is met de godsdienst-vrijheid en de vrijheid des gewetens in het algemeen; daarom geldt dit hetgeen volgen zal, de belemmeringen, aan de uitbreiding van het protestantisme op Java in den weg geworpen, sedert de sluiting van het tractaat.

» Het protestantisme bezit hier op onderscheidene plaatsen vaste gemeenten; deze worden door vaste predikanten bediend, die, wel is waar, van tijd tot tijd reizen over een gedeelte van Java doen, doch geenszins tot bekeering van Heidenen of Mahomedanen; dit toch is hun streng verboden. Het doel hunner reis bepaalt zich, om de op Java verspreide ambtenaren, militairen en landheeren te bezoeken, en, om de 3 of 4 jaar, hier en daar, de kinderen te doopen en het avondmaal te bedienen. Het eerste geschiedt dan ook bij de landheeren door den eersten den besten christelijke, die zich opdoet, onverschillig, protestant of katholiek. Zoo heeft de heer *L.*, ofschoon zijne vrouw ook katholiek is, bij gebrek van een' geestelijke harer kerk, zijne kinderen door ds. *Bierhaus* doen doopen. De predikant van den *Hoeyell*, zoo al niet een man naar Gods hart, dan toch zeker een man naar het hart van het gouvernement, en die even goed turk als christen is, heeft deze maand nog aanzek gedaan, om zijne inspectie-reis eenige palen verder uit te strekken, dan de bij bovengenoemd tractaat bepaalde limites: het is hem echter geweigerd om den rang, dien hij bekleedt. Ook is de uitbreiding van het christendom in de protestantische kerk niet aan predikanten, maar aan zendelingen opgedragen. Deze mogen echter op Java niet meer werken, sinds de oorlog met *Diepo Negro* geëindigd is. De zending *Methorst*, die zijn verblijf op Batavia hield, is naar China vertrokken, en er is slechts één zending overgebleven, namelijk, *H. Wentink*. Deze is echter door het gouvernement benoemd tot vasten zending-leeraar te Depok en Toego, twee gemeenten, bestaande uit vrijgegevene slaven. De plaatsen liggen halfweg Buitenzorg en Batavia, ter zijde van den grooten weg, alwaar in de vorige eeuw christengemeenten zijn opgerigt door de Europeasche eigenaren dier landen, die hunnen slaven de vrijheid hebben geschonken, en hun en hunnen afstammelingen het vruchtgebruik hunner landerijen vermaakt, mits zij de christelijke godsdienst omhelsden. Toego is echter, door de bijzondere zorg van het gouvernement, reeds verfallen tot een verblijf van vagebonden. Depok, waar de zending-leeraar woont, is iets beter. Een der beste en braafste zendelingen woonde vroeger op Samarang. Hij heeft met ongelooflijke inspanning eene keurige vertaling gemaakt van de schriften des Nieuwen Testaments; daar het hem echter op Java aan wagten middelen ontbrak, die schriften gedrukt te krijgen, heeft hij ze doen drukken te Singapore. Ze zijn vervolgens op Java ingevoerd, doch het gouvernement heeft de verspreiding streng verboden en ze zijn onder bewaring van het hoofdbestuur des bijbelgenootschaps geplaatst, waarvan voorzitter is de raad van Neerlands Indië *Hoogevern*. Boven-genoemde zending heeft zijn post als zending nedergelegd en heeft de gereformeerde kerk verlaten. Hij is overgegaan tot een der Engelsche Dissenters-genootschappen en woont voortdurend te Samarang. Het bekeeren van Mahomedanen hem niet geoorloofd zijnde, vergenoegt hij zich, die huisgezinnen van Javanen, die in vroeger tijd door hem en zijne medearbeiders tot hun christendom bekeerd zijn, meer en meer met het eigentlijke hooftdoel en de zegeningen der godsdienst bekend te maken, en hen staande te laten in de medegedeelde leer. Daar er onder de vroe-

ger door hem bekeerde huisgezinnen behelste aan Javische bijbels was, heeft hij aan het Bijbelgenootschap te Batavia eenige van de door hem vertaalde, en te Singapore gedrukte, bijbels aangevraagd, welke bij hetgenootschap gedeponeerd waren; het Bijbelgenootschap heeft die aanvraag opgezonden naar het gouvernement, en het laatste heeft daarop het bijbelgenootschap gemagtigd, één vrees in de Javische taal tot 's mans dispositie te stellen. Het absurde hiervan gevoelende, heeft het bijbelgenootschap zich op nieuw gewend tot het gouvernement, 's mans lijdelijkheid aangeprezen en gestaaft, en betuigd, dat er van die bijbels geen ander gebruik hoegenaamd soude worden gemaakt, dan in de reeds voorlang op Java tot het christendom overgegene huisgezinnen. Het gouvernement, buiten magte dit verzoek te bewilligen, zonder daartoe vooraf de toestemming van den sultan van Soolo te hebben bekomen, heeft dat verzoek met al de consideratiën opgezonden aan dien vorst, en deszelfs rijksbestuurder heeft in de maand februari 11. geantwoord, dat in den tegenwoordigen tijd Z. H. de sultan geene bezwaren hoegenaamd had tegen het verspreiden onder de Javanen, van geschriften in de Javische taal, zoo slechts de inhoud dier geschriften niet strekt tot aanmoediging der uitbreiding van de koffij- en indigo-cultuur (!!!). Ook dit is eene waarheid. Er kan zich hier echter geene stem verheffen, want hier bestaat geene vrijheid dan bij vergunning! De magt van het bestuur is onbepaald. De minister *Baud* noemt den Javanen fanatiek. Ik geloof niet, dat er een volk op den aardbodem onverschilliger is omtrent alle godsdienst, dan de Javanen. Ik spreek over het algemeen: er zijn natuurlijk excepties.”

— Uit de jongste Fransche bladen nemen wij het volgende over:

— De *Morning-Post* meldt, dat men wauhoopt aan het herstel van den roomsch-katholijken bisschop van Londen.

— Op eenige plaatsen in Engeland, Schotland en Ierland heeft zich de aardappelziekte weder vertoond; maar de oogst van alle andere vruchten belooft een' overvloedigen opbreugt. Op het oogenblik is het brood te Londen beterkoop dan te Brussel.

— Het getal der leden van het ontbonden Parlement, welke zich niet op den voorgrond stellen tot het herkrigen eener vernieuwing van hun mandaat, belooft 144. Men merkt hieronder op den admiraal *Ch. Napier*, *G. Cockburn*, *M. Colquhoun* (den bevigen Anglikaan) den kononel *Peel*, *M. Mark Philips*, oud onder-secretaris van staat, enz. enz.”

— Uit eene particuliere correspondentie uit Parijs blijkt, dat de overheid berigten had ontvangen, geschikt tot het wekken van bezorgdheid voor de goede orde en rust der hoofdstad (Parijs) op den laatsten dag der juli-seesten, dat is den 29sten. Ten gevolge deser berigten, is de politie gelast geworden, de winkels der wapensmeeden en zwaardvegers te Parijs na te zoeken en zich te overtuigen, dat er geene wapenen voorhanden zijn voor het geval, dat men een' nieuwen coup mogt willen wagen.

— Men gelooft te Parijs niet, dat de zaken van Zwitserland, voor het oogenblik, eenige ernstige bezorgdheid aan de groote mogendheden kunnen inboezemen. Het is genoeg, dat het *Vorort* wete, dat het niets tegen de zeven kantons zou kunnen ondernemen, zonder zich oogenblikkelijk eene tusschenkomst van Oostenrijk, Pruisen en Rusland op den hals te halen, opdat men geene de minste geweldadige demonstratie te vreezen hebbe.

— Niet even zoo is het met Italië gesteld: Men vreesst voor Oostenrijk; alleen de wijsheid der Italiaansche liberalen kan alle woelingen en pogingen verijdelen, waaraan de Roomsche staten meer dan ooit blootstaan. Men hoopt wijders, dat de neerlaag, door de retrogradisten te Rome geleden, hen ontmoedigen en voor langen tijd afschrikken zal van dergelijke ondernemingen.

— Men meldt uit Parijs d. d. 28 juli: De benoeming van den graaf *de Bresson* tot gezant te Napels is gedaan; evenwel zal hij zich niet vóór september naar zijnen post begeven.

— De toestand van den heer *Teste*, in de gevangenis der Conciergerie, neemt geenszins in beterschap toe: eene ongesteldheid in de streek van het hart heeft zich gevoegd bij zijne bestaande kwalen en de pogingen tot herstel van het evenwigt in den bloeds-omloop hebben geen gunstig gevolg gehad.

— De berigten uit Portugal zijn bij voortdurend gunstig opzigts de zaak der koningin. In de maand september zullen er algemeene verkiezingen plaats hebben; reeds bereiden zich de partijen tot den strijd voor.

— Er komen in Spanje speciën uit Frankrijk aan, bestemd voor de bank van St. Ferdinand. De geldcrisis begint dien ten gevolge te verminderen. Men schijnt te duchten, dat de Montemolinisten eenen aanslag op Barcelona zullen wagen. Men bemerkt, dat hunne benden allengs derwaarts trekken.

— Eenige dagen geleden hebben wij berigt, dat er, volgens den *Akhbar*, eene petitie, aan den koning, te Algiers in omloop is, waardoor men de benoeming van den hertog *d'Aumale*, tot gouverneur-generaal van Algerie wenscht te verkrijgen. De Algiersche commissie, zamengesteld uit negentien notabele ingezetenen, kooplieden of grondeigenaars, heeft, bij eene meerderheid van 15 tegen 4 stemmen, geprotesteerd tegen deze petitie; het protest luidt:

» De Algiersche commissie, uitsluitend er op bedacht, om voor Algerië dezelfde instellingen te verwerven als die der hoofdstad (*Metropole*), verwittigt de bevolking, dat zij vreemd is aan de onlangs den ingezetenen ter onderteekening aangeboden petitie, ten doel hebbende, om van den koning te vragen de

benoeming van den hertog d' Aumale tot gouverneur-generaal.

— *El Faro* berigt, dat de gematigde kandidaten (te Madrid) de overhand hebben in de verkiezingen van tien provinciën. Te Segovia, Toledo, Tenuel en elders worden de twee partijen vertegenwoordigd door provinciale deputatiën.

— Men schrijft uit *Tanger*, d. d. 10 juli: »De strijd is openlijk losgebarsten tusschen *Muley-Abder-Rhaman* en *Abd-el-Kader* en niemand kan de gevolgen dezer botsing voorspellen, welke het keizerrijk met geheele omverwerping bedreigt.

— Men schrijft uit *Bern*, d. d. 24 juli: De Fransche gezant heeft heden aan den uitvoerenden raad van *Bern* berigt, dat, de bewuste *Jenny*, redacteur van den *Berner Charivari*, vrijwillig verklaard hebbende, dat het voorwerp, gehangen aan den halsband van zijn hond, niet was de decoratie van het legioen van eer; deze verklaring hem heeft doen afzien van zijne klagte.

Advertentiën.

† † † De onder *Brummen* gelezene VASTE GOEDEREN, die den 24sten Julij 1847 in veiling zijn gebragt, zijn ingezet als volgt:

Het 1ste perceel op f4400; het 2de perceel op f1300; het 3de perceel op f466; het 4de perceel op f725; het 5de perceel op f261; het 6de perceel op f455; het 7de perceel op f830; het 8ste perceel op f625; het 9de perceel op f1375; het 10de perceel op f2515; het 11de perceel op f2015; het 12de perceel op f1750; het 13de perceel op f1900; het 14de perceel op f51; het 15de perceel op f250; het 16de perceel op f303; het 17de perceel op f2115; het 18de perceel op f3700; het 19de perceel op f2716; het 20ste perceel op f100.

De massa van perceelen 1 en 13 op f6250, die van perceelen 5, 6, 7 en 8 op f2225, die van perceelen 9 en 10 op f3975, die van perceelen 14 en 15 op f300, die van perceelen 1 tot en met 13 op f18440, en die van perceelen 17, 18 en 19 op f8500.

De tweede of laatste veiling is bepaald op Zaterdag den 7den Augustus 1847, des voormiddags ten 11 ure aan het Logement de *Kroon*. Nadere informatiën zijn met vrachtwijze brieven te bekomen ten Kantore van den Notaris *VAN ITTERSUM*, te *Brummen*.

† † † De EIGENDOMMEN, onder *Wehl* gelezen, geannonceerd in de *Arnhemse Courant* en het *Handelsblad* van den 17den en 20sten Julij 11., zijn bij inzate gebragt op f26000. En door hoogingen verhoogd met . . . » 4500.

Zoodat die goederen alsnu staan op . . . f30500.

Waarvan de toeslag zal plaats hebben te *Wehl*, in het Logement de *Zwaan*, bij *D. STOKMAN*, den 11den Augustus eerstkomende, des voormiddags ten tien ure.

OPENBARE VERKOOP

VAN

HUIZEN,

te *Doesborgh*, in de *Stadswaag*, bij inzet, Donderdag den 5den, en, bij toeslag, Donderdag den 19den Augustus 1847, beiden des voormiddags om 11 uur.

1o. Een HUIS en ERVE, in de *Meipoortstraat*, met daarin bestaanden IJZERWINKEL, sedert eene reeks van jaren met goed gevolg uitgeoefend, voorts een WOONHUIS, met PAKHUIS daarnaast, en grooten TUIN daarachter.

2o. Een blok HUIZEN, in de *Meipoortstraat*, bestaande in drie WOONHUIZEN en één PAKHUIS.

3o. Twee naast elkander staande HUIZEN, in de *Boekholstraat*, met TUINEN daarachter.

Narigt is te bekomen aan het Kantoor van den Notaris *Mr. R. W. J. KETJEN*, te *Doesborgh*.

De Notaris *VAN DER GOES*, te *Beek*, is voornemens om, op Maandag den 16den Augustus 1847, des namiddags om zes uur, ten huize van Mevrouw *HUISKAMP*, te *Beek*, op hoogen te doen inzetten, om 14 dagen later te worden verkocht:

Een aanzienlijk HEERENHUIS, nog kort geleden aanmerkelijk vernieuwd en tot ZOMER- en WINTERVERBLIJF bijzonder geschikt, met een daarnevens staand KOETSHUIS en achter hetzelfde een grooten vruchtbaeren BLOEM- en MOESTUIN; bevattende het Huis, hetwelk geheel gestukadoord is, eene nieuwe VESTIBULE en zeven KAMERS, waaronder eene GROOTE ZAAL, meest alle behangen en van stookplaatsen voorzien; voorts ruime KEUKEN, MEIDEN-KAMER, twee ZOLDERS en groote verwulde, watervrije WIJN- en PROVISIE-KELDER.

Voorschreven Huis is gelegen in het bekoorlijke en door deszelfs heerlijke ligging bekende *Dorp Beek*, aan den *Steenweg* van *Nijmegen* naar *Kleef* en in de nabijheid van de beide Kerken; hetzelfde is dadelijk te aanvaarden en inmiddels UIT DE HAND te KOOP. Met gefrankeerde Brieven te bevragen bij genoemden Notaris.

Verkoop bij Geregeltelijke Uitwinning

VAN

ONROEREND GOED.

Ten verzoeken van:

1o. Jonkvrouw *JOHANNA TULLEKEN*, zond' beroep, wonende te *Apeldoorn*;

2o. Den heer *OSWALD TULLEKEN*, *FRANÇOIS-OSWALD-ZOON*, Burgemeester van *Winterswijk*, wonende aldaar;

3o. Vrouw *JACOBA FRANÇOISA TULLEKEN*, Echtgenoot van en ten deze naar behooren regteus gemagtigd en bijgestaan door den Heer *OSWALD DANIEL VAN DER SLUIS*, Commies bij de Posterijen, wonende te *Arnhem*, en genoemde Heer *OSWALD DANIEL VAN DER SLUIS*, om opgemaelde zijne Huisvrouw *JACOBA FRANÇOISA TULLEKEN*, ten deze naar behooren regteus te magtigen en bij te staan.

4o. Vrouw *WILLEMINA JOHANNA TULLEKEN*, wonende te *Hattem*, Weduwe van wijlen den Heer *CORNELIS HOFFMAN*, in leven Ontvanger der Belastingen, gewoond hebbende en overleden te *Hattem*, zoowel voor zich als in hoedanigheid van Moeder en wettige Voogdesse over hare vier minderjarige kinderen 1o. *DOROTHEA*, 2o. *JACOBA ROBERTA*, 3o. *GEERTRUIDA JOHANNA* en 4o. *CORNELIS HOFFMAN*, bij wijlen haren Echtgenoot, den Heer *CORNELIS HOFFMAN* voornoemd, in echt verwekt;

5o. Jonkvrouw *JOHANNA FRANÇOISA HENRIETTA TULLEKEN*, zonder beroep, wonende te *Apeldoorn*;

6o. Den Heer *JACOB ERNESTUS TULLEKEN*, Commies bij de Posterijen, wonende te *Deventer*.

Alles in hoedanigheid van eenige en algeheele Erfgenamen van Wijlen hunne Ouders den Heer *FRANÇOIS OSWALD TULLEKEN*, in leven gepensioneerd Ritmeester, en Vrouw *JACOBA ROBERTA DE FREIJTAG*, in leven Ehelieden, gewoond hebbende en overleden te *Hattem*.

Ten deze woonplaats gekozen hebbende ten Huize van den Heer *Mr. FREDERIK BÖHTLINGK*, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, wonende aldaar, in de *Walstraat*, Wijk F, No. 302, en als zoodanig door de voornoemde Requiranten gesteld, om den Verkoop bij Geregeltelijke Uitwinning van het na te melden ONROEREND GOED, in hunnen Naam, in de Teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, zitting houdende aldaar, in het Paleis van Justitia, te vervolgen, en, ten laste van *GERRIT VAN BRUMMÉN*, Broodbakker, wonende te *Hattem*, zal worden overgegaan tot den Verkoop, bij Geregeltelijke Uitwinning, aan den meestbiedende of hoogstafmijgende, van het na te melden ONROEREND GOED, te weten:

Een HUIS en ERF, staande en gelegen te *Hattem*, in de *Kerkstraat*, op den perceelsgewijzen Kadastralen Legger van de Gemeente *Hattem*, bekend onder Sectie E, No. 117, groot eene Roede en twintig Ellen.

De toewijzing van het voormelde Onroerend Goed zal plaats hebben op Donderdag den 23sten September 1847, des voormiddags ten tien ure, ter teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank voornoemd.

F. BÖHTLINGK,
Procureur.

† † † *J. F. ROODENBURG*, Apotheker te *Arnhem*, verlangt een LEERLING. — Brieven franco.

De ondergeteekende, *P. F. PFANSTIEHL*, door vertrek naar Buitenslands, zijne LAARZENMAKERS-AFFAIRE hebbende overgedaan aan de Heeren *J. HAASSENROS* en *M. J. VAN DER SCHILDEN*, heeft de eer zijne veelvuldige aanzienlijke Begunstigers zijnen dank te betuigen voor het vertrouwen, soo veel jaren genoten, en zijne geachte opvolgers, bij dezen, met den meesten nadruk aan te bevelen.

P. F. PFANSTIEHL.

Ingevolge de bovenstaande advertentie, hebben de ondergeteekenden, *LAARZENMAKERS van Londen*, bij de *Velper-Barrière* te *Arnhem*, de eer zich den Begunstigers van hunnen voorganger aan te bevelen; zullende zij niets onbeproefd laten, om het hem geschonken vertrouwen, door eene zeer civiele bediening, voortdurend waardig te blijven.

J. HAASSENROS & M. J. VAN DER SCHILDEN.

† † † Hoe men de verloren Gezondheid terug kan bekomen. — De wonderlijke genezingskracht, die de *HOLLOWAY'S PILLEN* op het geheele ligchaamsgestel te weeg brengen, is wezenlijk verbazend. Deze Geneesmiddelen dringen zich in het bloed en andere vochten geheel in en nemen uit dezelve alle onzuiverheden weg; zij werken op de maag, lever, het hart, de longen en nieren, en zuiveren en verscherpen in hunnen omloop zoo zeker deze deelen, dat zij noodwendig den terugkeer der gezondheid onvermijdelijk maken. Lieden van een zwak en week gestel zijn zeker hunne krachten en gezondheid terug te zullen bekomen, als zij deze middelen gebruiken, nadat alle andere gefaald hebben.

Zijn, op franco-aanvraag, à contant te bekomen bij de Heeren *F. ROMEIJN*, Fz., Depôthouder te *Arnhem*; *J. P. VERLINDEN*, te *Bergen-op-Zoom*, of aan het Hoofddepôt bij den Heer *J. E. VAN SANTEN KOLFF*, te *Rotterdam*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *HOLLOWAY'S* Etablissement.

† † † Heeren Liefhebbers van het ROZEN-† † DAALSCHHE HOORNMUZIK-GEZELSCHAP, † † *Fabricando Fabri Finus*, zullen, op Zondag den 1sten Augustus, des namiddags ten 4½ ure, zich bij den Logementhouder *T. GLAP*, te *Lent*, doen hooren.

Rijn-Stoomboot-vaart. KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ.

DAGELIJKSCHE DIENST
Van *Arnhem* direct naar *Keulen*, *Mainz*, *Mannheim*, *Straatsburg* en tusschen gelegene plaatsen.

Vertrek van *Arnhem*, des morgens ten 6 ure, (precies) om nog denzelfden avond te *Keulen* aan te komen.

Deze dienst sluit zich te *Duisburg* aan den *Köln-Mindener-Spoorweg* en biedt alzoo eene zekere gelegenheid, om tegen 8 uur 30 minuten des avonds te *Keulen* aan te komen, en met de om 9½ uur van daar vertrekkende Boot dezer Maatschappij naar *Coblentz*, *Mainz*, *Mannheim* en *Straatsburg* verder te kunnen reizen, wordende naar al deze plaatsen directe en Personaal-Kaarten afgegeven, welke groot voordeelen aanbieden.

Aankomst te *Arnhem* des avonds omstreeks zes ure, in correspondentie met den laatsten Spoorrein naar *Amsterdam* en *Diligences* naar *Nijmegen* en *Zutphen*.

Door deze gelegenheid is het mogelijk goederen van *Amsterdam* naar *Keulen* in twee, naar *Mainz* en *Frankfort* in drie, naar *Mannheim*, in drie en een halven, en naar *Straatsburg* in vier en een halven dag te verzenden.

Nadere inlichtingen, zoo ook het Tarief van de vrachten, in eens van *Amsterdam* tot *Straatsburg* en alle tusschen gelegene plaatsen, zijn te bekomen bij den ondergeteekende te *Arnhem*, de Factorij der Nederlandsche Rijn-Spoorweg te *Amsterdam* en door geheel het Rijk, aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie-Maatschappij (*JONKER*) *Arnhem*, Junij 1847.

H. BUDDÉ, G.J.Z.N.

STOOMVAART VOOR DEN NEDER- EN MIDDEN-RIJN. DUSSELDORPSCHE MAATSCHAPPIJ.

Dienst met de snelvarende Stoombooten *Victoria*, *Mathilde*, *Elisabeth*, *Stadt Bonn* en *Gutenberg*.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*:
Elken Zondag, Dingsdag, Donderdag en Vrijdag, des morgens ten 9 ure.

Van *Rotterdam* naar *Arnhem*:
Elken Maandag, Woensdag, Vrijdag en Zaterdag, des morgens ten 6½ ure en

Van *Arnhem* naar *Mannheim*:
Elken Maandag, Woensdag, Vrijdag en Zaterdag, des namiddags ten 3½ ure.

Nadere inlichtingen geven de Agenten.
Arnhem, 1 Junij 1847.

C. BALCK,
Agent.

WEGWIJZER

IN DEN

OMSTREKEN DER STAD ARNHEM.

Eene geheele nieuwe KAART, waarop alle Straaten en Wandelwegen, Buitenplaatsen en Landhuizen sierlijk en nauwkeurig zijn aangewezen.

De Prijs is slechts één gulden en op katoen in étui f1.25.

Deze Kaart wordt uitgegeven bij den Boekhandelaar *NIJHOFF*, bij wien ook voorhanden is:

WANDELINGEN in een Gedeelte van *GELDERLAND*, of *Geschiedkundige en Plaatsbeschrijvende Beschouwing van de OMSTREKEN DER STAD ARNHEM*. Vijfde vermeerdeerde en verbeterde druk. Met eene Plaat. Prijs f1.50.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 30 Julij 2 El 0 Palm 6 Duim; gew. 12 D. gov. 0 D.

Te *Arnhem*, bij *C. A. THIEME*, Boekdrukker.